

BEGELEIDENDE NOTA

van:	het Praesidium
aan:	de Conventie
Betreft:	Deel I, titel IV (Instellingen) - herziene tekst

De conventieleden hebben op 26 mei 2003 een herziene ontwerp-tekst van deel I van de Grondwet ontvangen (doc. CONV 724/03). In de begeleidende nota bij dat document werd uiteengezet waarom alleen de artikelen betreffende de instellingen (titel IV) ongewijzigd gebleven waren, en werd de Conventie meegedeeld dat het Praesidium naderhand een herziene versie van deze artikelen zou voorleggen.

Aangezien de ontvangen opmerkingen en wijzigingsvoorstellen van zeer uiteenlopende en tegenstrijdige aard zijn, heeft het Praesidium verdere elementen nodig om zich te kunnen beraden en een voorstel uit te werken dat als basis kan dienen voor een consensus. Het heeft derhalve besloten dat de voorzitter en de vice-voorzitters met de diverse werkgroepen van de Conventie overleg dienen te plegen.

Opdat dit overleg en de daaropvolgende bespreking in de Conventie zich kunnen toespitsen op de meest centrale kwesties, heeft het Praesidium evenwel besloten een herziene tekst van titel IV van deel I ter tafel te leggen, die een aantal op voorstellen van de conventieleden gebaseerde wijzigingen en correcties bevat. Deze gecorrigeerde versie is alleen bedoeld om het terrein te effenen: de wijzigingen hebben betrekking op een aantal aangelegenheden waarover de meningen niet echt uiteenlopen of waarvoor er verbeteringen kunnen worden aangebracht zonder aan de centrale kwesties te raken.

In de toelichting bij de artikelen zijn bepaalde centrale bepalingen waarvoor het Praesidium in dit stadium geen herziene tekst voorlegt, **vetgedrukt** en voorzien van een asterisk*. (Dat impliceert uiteraard niet dat het Praesidium alleen voor deze bepalingen uitziет naar de meningen die de werkgroepen tijdens het overleg met het voorzitterschap zullen geven).

Het Praesidium erkent dat deze centrale kwesties weliswaar specifiek verband houden met de werking van de belangrijkste instellingen van de Unie, maar dat een aantal daarvan vertakkingen heeft die verder reiken dan de inhoud van specifieke artikelen en in sommige gevallen buiten de titel betreffende de instellingen vallen (een besluit over de definitie van gekwalificeerde meerderheid kan bijvoorbeeld van invloed zijn op besluiten over het toepassingsgebied van stemmen met gekwalificeerde meerderheid).

Het Praesidium memoreert dat er tijdens het debat van januari over de instellingen in de Conventie brede steun was voor het voorstel om uit te gaan van een aantal fundamentele beginselen: de noodzaak om de doeltreffendheid van alle instellingen te verbeteren, het vereiste van een institutioneel evenwicht, het besef dat de verbetering van de doeltreffendheid van elke instelling alle instellingen ten goede zal komen, en het belang van eerbied voor de gelijkheid van de burgers en van de lidstaten.

In het licht van het overleg dat de voorzitter en de vice-voorzitters namens het Praesidium op 4 juni zullen plegen met de diverse werkgroepen van de Conventie, zal het Praesidium terugkomen op de artikelen die verband houden met de centrale kwesties; daarna zal het nog andere wijzigingsvoorstellen doen dan die welke in bijgaande tekst zijn opgenomen.

DEEL EEN VAN DE GRONDWET

TITEL IV: DE INSTELLINGEN VAN DE UNIE

Hoofdstuk I: Institutioneel kader

Artikel I-18: De instellingen van de Unie

1. De Unie beschikt over één enkel institutioneel kader dat ertoe strekt:

- de doelstellingen van de Unie na te streven,
- de waarden van de Unie te bevorderen,
- de belangen van de Unie, van haar burgers en van haar lidstaten te dienen,

en de samenhang, de doeltreffendheid en de continuïteit van het beleid en van het optreden van de Unie gericht op het verwezenlijken van haar doelstellingen, te verzekeren.

2. Dit institutioneel kader omvat:

Het Europees Parlement,
De Europese Raad,
De Raad van Ministers,
De Europese Commissie,
Het Hof van Justitie [~~van de Europese Unie,~~]
~~De Europese Centrale Bank,~~
~~De Rekenkamer.~~

3. Elke instelling handelt binnen de grenzen van de bevoegdheden die haar door de Grondwet zijn toegekend, volgens de procedures en de voorwaarden die daarin zijn omschreven. De instellingen werken onderling loyaal samen.

Toelichting

De conventieleden dienden verschillende wijzigingsvoorstellen in voor de lijst van de instellingen; sommigen wilden de verwijzing naar de Europese Raad schrappen uit de lijst; anderen wilden de volgorde van de lijst wijzigen en de Europese Raad bovenaan plaatsen. Verscheidene conventieleden stelden voor de titel van "De Raad van Ministers" te vervangen door alleen "De Raad" of "De Raad van de Europese Unie".

Ook werd voorgesteld om de ECB te schrappen uit de lijst van de instellingen. Het Praesidium stelt voor het artikel over de ECB in deze titel te handhaven, maar de ECB, samen met de Rekenkamer, in een afzonderlijk hoofdstuk "Andere instellingen en organen" op te nemen. De belangrijkste instellingen zouden dan genoemd worden in een eerste hoofdstuk, "Institutioneel kader".

Het Praesidium aanvaardt het voorstel (Barnier + Vitorino) om de titel van het HvJ te vervangen door gewoon "Het Hof van Justitie".

Artikel I-19: Het Europees Parlement

1. Het Parlement oefent, samen met de Raad, de wetgevende- **en de begrotingstaak** uit, alsmede de politieke controle- en raadgevingstaken onder de in de Grondwet vastgelegde voorwaarden. Het kiest de voorzitter van de Europese Commissie.
2. Het Europees Parlement wordt door de Europese burgers gekozen door middel van rechtstreekse algemene vrije en geheime verkiezingen voor een periode van vijf jaar. Het aantal leden bedraagt niet meer dan zevenhonderd. De Europese burgers zijn degressief evenredig vertegenwoordigd, met een minimum van vier leden van het Europees Parlement per lidstaat.
3. Het Europees Parlement kiest uit zijn midden zijn voorzitter en zijn bureau ~~voor een periode van vijf jaar~~.

Toelichting

Artikel 15 leverde veel wijzigingsvoorstellen en opmerkingen op. De meeste daarvan stellen voor om de bepalingen van het Verdrag van Nice over de samenstelling van het Europees Parlement gewoon te herhalen. Het voorgestelde maximum van 700 leverde kritiek op, en in diverse wijzigingsvoorstellen werd dit aantal opgetrokken tot 732.*

Het Praesidium stelt voor het door veel conventieleden geformuleerde verzoek (Brok en 27 anderen, Brok en 27 anderen, Farnleitner, Kiljunen, Lopes, Muscardini, Santer, de Vries, Michel, Papandreou, Roche, Voggenhuber, Barnier, Vitorino) om te verwijzen naar de budgettaire bevoegdheden van het Parlement, te aanvaarden.

Het Praesidium stelt voor het wijzigingsvoorstel van mevrouw Giannakou voor lid 3 te aanvaarden; dit voorstel strekt ertoe te verhinderen dat aan de voorzitter en de leden van het EP een ambtsperiode van vijf jaar wordt opgelegd (volgens een gevestigde praktijk bedraagt de ambtsperiode van de voorzitter tweeëneenhalf jaar).

Het laatste wijzigingsvoorstel voor lid 2 is van louter taalkundige aard (betreft alleen de Franse versie) en vereenvoudigt de tekst.

Artikel I-20: De Europese Raad

1. De Europese Raad geeft aan de Unie de voor haar ontwikkeling noodzakelijke impulsen en stelt haar algemene politieke richtsnoeren en prioriteiten vast.
2. De Europese Raad bestaat uit de staatshoofden of regeringsleiders van de lidstaten, zijn voorzitter en de voorzitter van de Commissie. De minister van Buitenlandse Zaken neemt aan de besprekingen deel.
3. De Europese Raad komt elk kwartaal na een convocatie door zijn voorzitter bijeen. Wanneer de agenda zulks vereist, kunnen de leden van de Raad besluiten zich te laten bijstaan door een minister en, voor de voorzitter van de Commissie, door een lid van de Commissie. Wanneer de situatie zulks vereist, roept de voorzitter een buitengewone bijeenkomst van de Europese Raad bijeen.
4. Voorzover de Grondwet niet anders bepaalt, spreekt de Europese Raad zich bij consensus uit.

Toelichting

Het secretariaat ontving een aantal wijzigingsvoorstellen met betrekking tot het voorstel van het Praesidium om het toerbeurtsysteem van het voorzitterschap van de Europese Raad te vervangen.

Een aantal andere wijzigingsvoorstellen houdt verband met de deelneming aan de Europese Raad. Sommige conventieleden willen bijvoorbeeld dat de ministers van Buitenlandse Zaken leden van rechtswege blijven.

Een derde reeks wijzigingsvoorstellen heeft betrekking op de titel van voorzitter van de Europese Raad. Sommigen stellen hiervoor de term "Chairman" in het Engels en "Vorsitzender" in het Duits voor. Dit voorstel kan misschien verder worden bestudeerd. Evenwel moet voor ogen gehouden worden dat in de overige artikelen van de ontwerp-grondwet betreffende bijvoorbeeld het voorzitterschap van de Commissie of van het Parlement, geen alternatieve term voor "President" wordt voorgesteld. Kan de Franse term "Président" in het Engels en het Duits naar gelang van het betrokken artikel van de Grondwet op een verschillende manier vertaald worden?

Artikel I-21: De voorzitter van de Europese Raad

1. De voorzitter van de Europese Raad wordt door de Europese Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen gekozen voor een periode van tweeëneenhalf jaar. Hij is eenmaal herkiesbaar. ~~Om gekozen te worden moet hij lid zijn van de Europese Raad of daarin ten minste gedurende twee jaar zitting hebben gehad.~~ In geval van een ernstige verhindering kan de Europese Raad overeenkomstig dezelfde procedure een einde maken aan zijn mandaat.
2. De voorzitter van de Europese Raad zit de besprekingen van de Europese Raad voor, stimuleert de besprekingen en zorgt voor de voorbereiding en de continuïteit ervan. Hij streeft ernaar de samenhang en de consensus binnen de Europese Raad te bevorderen. Na afloop van elke bijeenkomst van de Europese Raad legt hij aan het Europees Parlement een verslag voor.

De voorzitter van de Europese Raad zorgt **in die hoedanigheid** op zijn niveau voor de externe vertegenwoordiging van de Unie ~~in aangelegenheden die onder het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid vallen~~, **onverminderd de verantwoordelijkheden van de voorzitter van de Commissie en van de minister van Buitenlandse Zaken.**
3. De Europese Raad kan ~~met consensus~~ besluiten om in zijn midden een bureau in te stellen dat bestaat uit drie leden die volgens een billijk toerbeurtsysteem worden verkozen.
4. De voorzitter van de Europese Raad kan geen lid van een andere Europese instelling zijn, noch een nationaal mandaat uitoefenen.

Toelichting

Wat artikel 16 betreft, werd een aantal wijzigingsvoorstellen ingediend met betrekking tot het voorstel van het Praesidium om het toerbeurtsysteem van het voorzitterschap van de Europese Raad te vervangen.*

Enkele leden van de Conventie (Andriukaitis, Hain, Thorning-Schmidt, Van Lancker) twijfelden aan het nut om deze criteria voor de voorzitter van de Europese Raad te specificeren. Het Praesidium is het hier bij nader inzien mee eens.

De verwijzing naar de representatieve taken van de voorzitter van de Europese Raad in mondiaal verband lokte een aantal opmerkingen uit, met name in verband met de mogelijke overlapping met de taken van de minister van Europese Zaken of de voorzitter van de Commissie (Christophersen, Fischer, Hübner, de Villepin, Severin, Teufel). Het Praesidium wil daarmee rekening houden door de tweede alinea van lid 2 te wijzigen.

Veel Conventieleden zetten vraagtekens bij de invoering van een "nieuwe bureaucratie" in dienst van de Europese Raad die naast die van de Commissie komt. Als oplossing bevat het voorgestelde artikel betreffende de Europese Raad in deel III (artikel III-239) een verwijzing naar de Europese Raad die bijgestaan wordt door het secretariaat-generaal van de Raad.

Het is niet nodig in lid 3 de stemprocedure van de Europese Raad aan te geven, die, noodzakelijkerwijs, tenzij anders is bepaald, onder de algemene regel van besluitvorming bij consensus van artikel 16, lid 4, valt.

In een aantal amendementen wordt de schrapping van lid 4 voorgesteld op grond waarvan de voorzitter van de Europese Raad niet "een lid van een andere instelling" mag zijn. Op dit punt heeft het Praesidium zijn standpunt nog niet gewijzigd.

Artikel I-22: De Raad van ministers

1. De Raad van ministers oefent, samen met het Europees Parlement, de wetgevende taak **en de begrotingstaak** uit, alsmede beleidsbepalende en coördinerende taken onder de in de Grondwet vastgelegde voorwaarden.
2. De Raad van ministers bestaat voor elke Raadsformatie uit een vertegenwoordiger van elke lidstaat op ministerieel niveau die gemachtigd is om de lidstaat die hij vertegenwoordigt te binden en het stemrecht uit te oefenen.
3. Tenzij in de Grondwet anders is bepaald, neemt de Raad zijn besluiten met gekwalificeerde meerderheid van stemmen.

Opmerkingen:

Het Praesidium stemt in met de suggestie van een aantal Conventieleden (Michel, De Vries, Santer, Barnier, Vitorino, Papandreou, Vanhanen, Balázs, Korhonen) om in lid 1 een verwijzing naar de begrotingstaak van de Raad in te voegen.

In een aantal amendementen (de Villepin, Balázs, Korhonen, Teufel, Vanhanen) zijn wijzigingen voor lid 2 voorgesteld, om in bepaalde gevallen de vertegenwoordiging in de Raad niet tot nationale ministers te beperken. Volgens anderen moet dit lid een trouwe weergave van het bestaande artikel 203 zijn. De ontwerp-tekst is niet bedoeld om de vertegenwoordiging van de lidstaten in de Raad in te perken; daarom wordt voorgesteld haar ongewijzigd te laten.

Artikel I-23: De Raadsformaties

1. De Raad Algemene Zaken zorgt voor de samenhang van de besprekingen van de Raad van ministers. Hij bereidt met de medewerking van de Commissie de bijeenkomsten van de Europese Raad voor.
2. De wetgevende Raad beraadslaagt en spreekt zich samen met het Europees Parlement, conform de bepalingen van de Grondwet, uit over de Europese wetten en de Europese kaderwetten. **Elke vertegenwoordiging van een lidstaat in de wetgevende Raad wordt waargenomen door** een vertegenwoordiger op ministerieel niveau **en één of twee vertegenwoordigers van hetzelfde niveau die, afhankelijk van de agenda, terzake deskundig zijn.**
3. De Raad Buitenlandse Zaken werkt het extern beleid van de Unie uit volgens de door de Europese Raad bepaalde strategische lijnen en zorgt voor de samenhang in het optreden van de Unie. Hij wordt voorgezeten door de minister van Buitenlandse Zaken van de Unie.
4. De Raad komt tevens bijeen in de formatie Economische en Financiële Zaken en de formatie Justitie en Veiligheid.
5. De Raad in de formatie Algemene Zaken kan besluiten dat de Raad in andere formaties bijeenkomt.

6. De Europese Raad kan ~~bij consensus~~ besluiten dat het voorzitterschap van een formatie van de Raad van ministers, met uitzondering van de formatie Algemene Zaken, wordt waargenomen door een lidstaat voor een periode van ten minste één jaar, rekening houdend met het Europese politieke en geografische evenwicht en met de diversiteit van alle lidstaten.

Opmerkingen:

Het voorstel tot invoering van een wetgevende Raad en met name de modus operandi ervan, lokte veel opmerkingen en reacties uit. Verscheidene Conventieleden hadden twijfels bij de regeling dat "sectorale" ministers wier gewicht op het nationale vlak vaak aanzienlijk is (financiën, justitie) niet deelnemen aan de zittingen van de wetgevende Raad die aan hun materie gewijd zijn, maar slechts de vertegenwoordigers op ministerieel niveau "bijstaan" die het standpunt van de lidstaat vertolken. Derhalve wordt voorgesteld de laatste zin te wijzigen. Andere aspecten zullen ongetwijfeld in de komende vergaderingen aan bod komen.

In enkele amendementen wordt voorgesteld in lid 3 de verwijzing naar de Raad Buitenlandse Zaken die voorgezeten wordt door de minister van Buitenlandse Zaken, te schrappen (Barnier, Bonde, Einem, Helle, Palacio). Het argument is dat de minister niet tegelijkertijd de Raad kan voorzitten en zijn voorstellen verdedigen, maar dat is grotendeels hypothetisch, gelet op de bijzondere status van de minister binnen de Commissie en het feit dat zijn autoriteit met betrekking tot GBVB-aangelegenheden in feite afgeleid is van de Raad. Indien de minister niet deze taak krijgt, zal hij door de buitenwereld niet gezien kunnen worden als de enige vertegenwoordiger van het buitenlands beleid van de Unie, omdat er dan een aparte voorzitter van de RAZ is.

Het voorstel voor lid 6 is louter redactioneel (de verwijzing naar de consensus is overbodig, omdat de algemene stemprocedure van artikel 17, lid 3, van toepassing is).

Deze versie van lid 6 bepaalt dat de Europese Raad besluiten neemt over het voorzitterschap van de Raadsformaties. Veel amendementen hebben betrekking op de mate waarin het voorzitterschap van de Raad in de toekomst dient te rouleren.*

Artikel I-24: De gekwalificeerde meerderheid van stemmen

1. Wanneer de Europese Raad of de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen besluit, wordt onder gekwalificeerde meerderheid verstaan, de meerderheid van de lidstaten welke tevens ten minste drievijfde van de bevolking van de Unie vertegenwoordigt.
2. In de Europese Raad nemen de voorzitter en de voorzitter van de Commissie niet deel aan de stemming.

Opmerkingen:

In een aantal amendementen wordt voorgesteld de stemprocedure van de huidige verdragen (post-Nice) te handhaven en dit artikel dienovereenkomstig te wijzigen.*

In de plenaire zitting stelden verscheidene Conventieleden ook voor in de Grondwet een bestaande bepaling op te nemen op grond waarvan de gekwalificeerde meerderheid, voor de gevallen waarin de Raad geen besluit neemt op basis van een Commissievoorstel, verhoogd wordt (tot twee derde van de lidstaten, zoals in Nice was overeengekomen). Het Praesidium stemt daarmee in, maar wil in het licht van de komende vergaderingen op de definitie van meerderheid terugkomen.

Artikel I-25: De Europese Commissie

1. De Europese Commissie is ~~hoedster van~~ **bevordert** het algemene Europese belang **en neemt daartoe passende initiatieven**. Zij ziet toe op de toepassing van zowel de bepalingen van de Grondwet als de bepalingen die de Instellingen krachtens de Grondwet vaststellen. Zij oefent tevens coördinerende, uitvoerende en beheerstaken uit onder de in de Grondwet vastgelegde voorwaarden.
2. Een handeling van de Unie kan alleen op voorstel van de Commissie worden vastgesteld, tenzij in de Grondwet anders is bepaald.
3. De Commissie bestaat uit een voorzitter en ten hoogste veertien andere leden. Zij kan worden bijgestaan door gedelegeerde Commissieleden. **Deze bepaling wordt niet van kracht vóór 1 november 2009.**
4. De Commissie oefent haar verantwoordelijkheden volkomen onafhankelijk uit. Bij de vervulling van hun taken vragen noch aanvaarden de leden van de Commissie instructies van enige regering of enig ander lichaam.
5. De Commissie legt als college verantwoording af aan het Europees Parlement. Deze instelling kan een motie van afkeuring betreffende de Commissie aannemen volgens de **procedures** van artikel **III-238** van de Grondwet. Indien een dergelijke motie wordt aangenomen, moeten de leden van de Commissie gezamenlijk aftreden. **De Commissie** blijft de lopende zaken behartigen totdat **er een nieuw college is benoemd**.

Opmerkingen:

Veel amendementen op dit artikel betreffen de samenstelling van de Commissie als bedoeld in lid 3. De meeste stellen voor weer de Nice-bepalingen te hanteren of de regeling van één Commissielid per lidstaat permanent te maken.*

Voor lid 1 stelt het Praesidium voor de suggesties van de heren Barnier, Vitorino, Lopes, de Vries, Santer en Michel te accepteren en de taakomschrijving voor de Commissie te wijzigen.

Er is op gewezen dat de formulering van lid 2 niet correct is, omdat die impliceert dat er ook een Commissievoorstel nodig is voor de gevallen waarin de instellingen op eigen initiatief wetsbesluiten kunnen aannemen. Het Praesidium zal zijn tekstvoorstel voor dit lid in het licht van het juridisch advies nog eens bekijken.

Het amendement op lid 3 is alleen maar een verduidelijking.

Voorgesteld wordt om de suggestie van enkele Conventieleden te aanvaarden die lid 3 van artikel 18 bis met enkele lichte wijzigingen naar artikel 18 willen verplaatsen. Het Praesidium heeft ook enkele lichte redactionele wijzigingen voorgesteld.

Artikel I-26: De voorzitter van de Europese Commissie

1. Rekening houdend met de verkiezingen voor het Europees Parlement draagt de Europese Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen bij het Europees Parlement een kandidaat voor de functie van voorzitter van de Commissie voor. Deze kandidaat wordt door het Europees Parlement bij meerderheid van stemmen van zijn leden gekozen. Indien deze kandidaat geen meerderheid behaalt, draagt de Europese Raad binnen een maand volgens dezelfde procedure een nieuwe kandidaat bij het Europees Parlement voor.
2. Elke lidstaat stelt een lijst van drie personen op, onder wie ten minste een vrouw, die hij geschikt acht voor de functie van lid van de Europese Commissie. Uit deze personen wijst de verkozen voorzitter, rekening houdend met de Europese politieke en geografische evenwichten, ten hoogste dertien op grond van hun bekwaamheid en Europese inzet gekozen personen aan die alle waarborgen voor onafhankelijkheid bieden. De voorzitter en de als leden van de Commissie aangewezen personen, **met inbegrip van de toekomstige minister van Buitenlandse zaken**, vormen een college waaraan het Europees Parlement via een stemming zijn goedkeuring moet hechten. **De ambtstermijn van de Commissie bedraagt vijf jaar.**

3. De voorzitter van de Commissie stelt de richtsnoeren vast met inachtneming waarvan de Commissie haar opdracht vervult. Hij beslist over de interne organisatie van de Commissie, teneinde de samenhang, de doeltreffendheid en het collegiale karakter van haar optreden te waarborgen. Hij benoemt de vice-voorzitters uit de leden van de Commissie. **Een Commissielid dient zijn ontslag in indien de voorzitter hem daarom verzoekt.**
4. De voorzitter kan gedelegeerde Commissieleden benoemen, die worden gekozen op basis van dezelfde criteria als die welke voor de leden van de Commissie worden gehanteerd. Hun aantal mag dat van de leden van de Commissie niet overschrijden.

Opmerkingen:

Er waren verscheidene amendementen op dit artikel, waarvan de meeste betrekking hebben op de omvang van de Commissie en op het voorstel om "gedelegeerde Commissieleden" te benoemen (leden 2 en 4).*

Bovendien hadden enkele Conventieleden twijfels bij de procedure aan het begin van lid 2.

Verscheidene Conventieleden (Brok, Berger, Barnier, Papandreou) zien liever een expliciete verwijzing naar het feit dat de minister van Buitenlandse Zaken op de lijst met namen staat die collectief ter goedkeuring aan het Europees Parlement wordt voorgelegd.

Het Praesidium wil de suggestie overnemen om in lid 2 aan te geven dat de ambtstermijn van de Commissie en haar voorzitter vijf jaar bedraagt (amendementen Brok en 31 anderen, Meyer, Stockton, Svensson, de Villepin, Giannakou).

Tevens wordt het door de Conventie breed gesteunde voorstel overgenomen (zie Barnier, Vitorino, Papandreou, Attalides, Farnleiter, Duff, Hübner, Kiljunen, Liepina, Lopes, McAvan, Santer, Michel, de Vries) om de voorzitter van de Commissie meer bevoegdheden te geven door een bepaling van het Verdrag van Nice in te voegen volgens welke hij een Commissielid kan vragen zijn ontslag in te dienen (huidige artikel 217, lid 4). Voorstel is echter de daarvoor vereiste goedkeuring van het college, die wel in artikel 217, lid 4, staat, niet over te nemen, om de voorzitter van de Commissie op het gebied van de besluitvorming meer autonomie te verlenen.

Artikel I-27: De minister van Buitenlandse Zaken

1. Met instemming van de voorzitter van de Commissie benoemt de Europese Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen de minister van Buitenlandse Zaken van de Unie. Deze voert het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid van de Unie uit. **De Europese Raad kan zijn mandaat volgens dezelfde procedure beëindigen.**
2. De minister van Buitenlandse Zaken draagt met zijn voorstellen bij tot de uitwerking van het gemeenschappelijk buitenlands beleid, en voert dat als mandataris van de Raad uit. Hij doet dit ook voor het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid.
3. De minister van Buitenlandse Zaken is een van de vice-voorzitters van de Europese Commissie. Hij wordt belast met de externe betrekkingen en de coördinatie van de andere aspecten van het externe optreden van de Unie. Bij de uitoefening van zijn verantwoordelijkheden binnen de Commissie en alleen voorzover het die verantwoordelijkheden betreft, is de minister van Buitenlandse Zaken onderworpen aan de procedures tot regeling van de werking van de Commissie.

Opmerkingen:

Met betrekking tot de titel van dit artikel ligt er een groot aantal wijzigingsvoorstellen voor. De meest voor de hand liggende zijn: "Secretaris van de Unie", "Extern vertegenwoordiger van de Unie" en "Hoge Commissaris".

Een aantal leden van de Conventie verzocht om de opneming van een tekst betreffende de beëindiging van de werkzaamheden van de minister van Buitenlandse Zaken. Het Praesidium is het er over eens dat een voorstel van de heer de Villepin terzake in gewijzigde vorm in de tekst moet worden opgenomen (lid 1).

Artikel I-28: Het Hof van Justitie ~~van de Europese Unie~~

1. **Het Hof van Justitie verzekert de eerbiediging van het recht bij de uitlegging en toepassing van de Grondwet. Het Hof van Justitie omvat bovendien de Rechtbank van de Europese Unie en gespecialiseerde rechtbanken.**

De lidstaten voorzien in de nodige rechtsmiddelen om effectieve rechtsbescherming op het gebied van het recht van de Unie te waarborgen.

2. Het Hof van Justitie bestaat uit een rechter per lidstaat en wordt bijgestaan door advocaten-generaal. De Rechtbank van de Europese Unie bestaat uit ten minste een rechter per lidstaat: het aantal rechters wordt vastgesteld in het Statuut van het Hof van Justitie. De rechters **en de advocaten-generaal** van het Hof van Justitie en de rechters van de Rechtbank van de Europese Unie, gekozen uit personen die alle waarborgen voor onafhankelijkheid bieden en voldoen aan de voorwaarden van de artikelen III-256 en III-257, worden in onderlinge overeenstemming door de regeringen van de lidstaten voor een ambtstermijn van zes jaar benoemd. De leden zijn herbenoembaar.
3. Het Hof van Justitie:
 - **doet uitspraak** inzake door ~~de Commissie~~, een lidstaat, een instelling of een natuurlijke of rechtspersoon ingesteld beroep **overeenkomstig bepaalde van deel III**;
 - **geeft**, op verzoek van de nationale rechterlijke instanties, prejudiciële beslissingen over de uitlegging van het recht van de Unie en over de geldigheid van de handelingen van de instellingen;
 - **doet uitspraak** inzake andere in de Grondwet voorziene gevallen.

Opmerkingen:

Er zijn verschillende amendementen ingediend die beogen te benadrukken dat het Hof van Justitie zowel een instelling van de Unie als een rechtbank is. Sommigen wensten te verduidelijken dat het Hof van Justitie bestaat uit het Hof van Justitie en de Rechtbank (de Villepin, Michel, Severin). Anderen wensten de gespecialiseerde rechtbanken toe te voegen (Balás + 8, Vitorino, Azevedo + 1, Papandreu, Fini, Hjelm-Wallén + 5, Kiljunen, Severin). Beide voorstellen zijn overgenomen.

Wat betreft de procedure voor de benoeming van de rechter en de advocaten-generaal van het Hof van Justitie stelden sommige leden van de Conventie voor, de beslissing over te laten aan de Raad, die, nadat het Europees Parlement zijn instemming heeft verleend, dient te besluiten met gekwalificeerde meerderheid van stemmen (Brok + 26, Borrell + 2, McAvan, Voggenhuber + 4). Wat het mandaat betreft was een groot aantal leden van de Conventie van mening dat de onafhankelijkheid van de leden van het Hof gebaat zou zijn met een langduriger, niet hernieuwbaar mandaat. Een aantal leden van de Conventie stelden één enkel mandaat van twaaalf jaar voor (Vitorino, Papandreou) en een groot aantal leden gaf in overweging te kiezen voor één mandaat van negen jaar (Andriukaitis + 2, Berger, Duff + 6, Duhamel + 2, Einem, Haenel, Azevedo, McAvan, de Villepin, Olesky, Paciotti Queiró). Tijdens de plenaire besprekingen van de studiegroep bleek dat een groot aantal leden van de Conventie de voorkeur geeft aan handhaving van de huidige benoemingsprocedure en het huidige mandaat voor de rechters. Dit is ook wat het Praesidium aanbeveelt.

Het Praesidium heeft voorgesteld de tekst van lid 1 te wijzigen om hieraan een meer algemene strekking te geven. Dit is geschied naar aanleiding van een aantal tekstvoorstellen van leden van de Conventie.

Hoofdstuk II - Andere instellingen en organen

Artikel I-29: De Europese Centrale Bank

1. De Europese Centrale Bank staat aan het hoofd van het Europees Stelsel van Centrale Bankën, waarvan zij samen met de nationale centrale banken deel uitmaakt.
2. Het hoofddoel van **het Stelsel** is het handhaven van prijsstabiliteit. Onverminderd het doel van prijsstabiliteit ondersteunt het Stelsel het algemene economische beleid in de Unie teneinde bij te dragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van de Unie. **Het Stelsel voert** het monetaire beleid van de Unie **uit, alsmede** andere taken van een centrale bank, in overeenstemming met deel III van de Grondwet en zijn statuten.
3. De bank bezit rechtspersoonlijkheid. Zij heeft het alleenrecht machtiging te geven tot uitgifte van de euro, de munt van de Unie. Zij is onafhankelijk, zowel bij de uitvoering van haar bevoegdheden als met betrekking tot haar financieel beleid. De instellingen en organen van de Unie, alsmede de regeringen van de lidstaten, verbinden zich ertoe dit beginsel te eerbiedigen.

4. De Bank neemt alle maatregelen die nodig zijn om haar taken te vervullen in overeenstemming met de artikelen III-74 tot en met III-81 en onder de voorwaarden van haar statuten. Overeenkomstig diezelfde bepalingen behouden landen die niet tot de eurozone behoren en hun centrale banken hun bevoegdheden op monetair gebied.
5. Op de gebieden die onder haar bevoegdheid vallen wordt de Bank geraadpleegd over elk voorstel voor een handeling van de Unie, alsmede over elk ontwerp van wettelijke bepaling op nationaal niveau, en kan zij advies uitbrengen.
6. De organen van de Bank, hun samenstelling en wijze van functioneren worden omschreven in de artikelen III-82 tot en met III-85, alsook in het statuut van de Bank.

Opmerkingen:

Slechts enkele leden van de Conventie hebben wijzigingsvoorstellen ingediend, waarin wordt voorgesteld dat de ECB geen instelling zou worden; sommige leden wensten echter een duidelijker onderscheid te maken tussen de ECB en de andere belangrijke instellingen. Naar aanleiding hiervan wordt voorgesteld de bepalingen betreffende de ECB en de Rekenkamer in een afzonderlijk hoofdstuk onder te brengen (zie opmerkingen bij artikel 14).

Met betrekking tot de formulering van lid 1 is een aantal wijzigingsvoorstellen ingediend, die met name betrekking hebben op wat beschouwd wordt als een wijziging in de relatie tussen de ECB en het ESCB. Het Praesidium stelt derhalve voor dit artikel te wijzigen en de tekst nauwer te laten aansluiten op de bestaande Verdragstekst.

Artikel I-30: De Rekenkamer

1. De Rekenkamer verricht de controle van de rekeningen.
2. De Rekenkamer onderzoekt de rekeningen van alle ontvangsten en uitgaven van de Unie en gaat na of een goed financieel beheer werd gevoerd.
3. In de Rekenkamer heeft een onderdaan van elke lidstaat zitting. De leden van de Rekenkamer oefenen hun ambt volkomen onafhankelijk uit.

Opmerkingen:

Er zijn zeer weinig voorstellen ingediend tot wijziging van de tekst van dit artikel. Een aantal leden van de Conventie (de Vries, Hjelm-Wallén, Fischer) hebben evenwel belangrijke voorstellen gedaan betreffende een wijziging van het functioneren van de Rekenkamer; met name wordt voorgesteld niet langer één onderdaan van elke lidstaat te benoemen voor de vervulling van uitvoerende functies in de Rekenkamer, dit in combinatie met de oprichting van een beheerscommissie. Deze wijzigingen zouden moeten worden besproken in het kader van de wijzigingsvoorstellen voor de artikelen betreffende de Rekenkamer in deel III.

Artikel I-31: De adviesorganen van de Unie

1. Het Europees Parlement, de Raad van ministers en de Commissie worden bijgestaan door een Comité van de Regio's en een Economisch en Sociaal Comité, die een adviserende taak hebben.
2. Het Comité van de Regio's bestaat uit vertegenwoordigers van de regionale en lokale lichamen, die ~~gekozen zijn~~ van een regionaal of lokaal lichaam **een mandaat hebben ontvangen** of politiek verantwoording schuldig zijn aan een gekozen vergadering.
3. Het Economisch en Sociaal Comité bestaat uit vertegenwoordigers van organisaties van werkgevers, werknemers en andere actoren van de representatieve civiele samenleving, met name sociaal-economische en culturele organisaties en burger- en beroepsorganisaties.
4. De leden van het Comité van de Regio's en van het Economisch en Sociaal Comité mogen niet gebonden zijn door enig imperatief mandaat. Zij oefenen hun ambt volkomen onafhankelijk uit in het algemeen belang van de Unie.
5. De regels betreffende de samenstelling van deze comités, de benoeming van hun leden, de bevoegdheden en de werking ervan worden vastgesteld in de artikelen III-288 tot en met III-294 van de Grondwet. De regels betreffende de samenstelling worden door de Raad op voorstel van de Commissie periodiek opnieuw bezien, opdat zij in overeenstemming blijven met de economische, sociale en demografische ontwikkeling van de Unie.

Opmerkingen

Over het algemeen betoonde men zich ingenomen met de oorspronkelijke tekst. Bij nader inzien onderschrijft het Praesidium evenwel het verzoek van een aantal leden van de Conventie om de exacte formulering van de huidige verdragen over te nemen in lid 2.

o
o o

Het Praesidium heeft besloten zijn voorstel voor een eventueel artikel X voor titel VI, betreffende "Het democratisch leven van de Unie" niet langer te handhaven.
